

ბიზნესტექნოლოგიების ფაკულტეტის დებულება

დამტკიცებულია აკადემიური სახწოს და წარმომადგენლობითი სახწოს (სენატის)
2021 წლის 30 ივნისის #01-05-17/05 ერთობლივი დადგენილებით

თავი I

ზოგადი დებულებანი

მუხლი 1. დებულების რეგულირების სფერო

ეს დებულება „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონისა და საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის წესდების საფუძველზე განსაზღვრავს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის (შემდგომში „უნივერსიტეტი“) ბიზნესტექნოლოგიების ფაკულტეტის (შემდგომში „ფაკულტეტი“) მიზნებსა და ამოცანებს, ფაკულტეტის საგანმანათლებლო და სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის მირითად მიმართულებებს, მართვის ორგანოებისა და პერსონალის დანიშვნისა და არჩევის წესს, მათ უფლება-მოვალეობებს, ფაკულტეტის მართვის პრინციპებს, ასევე ფაკულტეტის ფუნქციონირებასთან დაკავშირებულ სხვა საკითხებს.

მუხლი 2. ფაკულტეტის სტატუსი

1. ფაკულტეტი არის უნივერსიტეტის მირითადი საგანმანათლებლო ერთეული, რომელიც აკადემიური თავისუფლებისა და ინსტიტუციური ავტონომიის პირობებში შეიმუშავებს და ახორციელებს აკადემიური უმაღლესი განათლების სამივე საფეხურის (ბაკალავრიატი, მაგისტრატურა, დოქტორანტურა) მიმართულებათაშორისი დარგების მიმართულებით.
2. ფაკულტეტს აქვს ბეჭედი ფაკულტეტის სახელწოდებით, აგრეთვე შესაბამისი ბლანკები და შტამპი.
3. ფაკულტეტის სრული სახელწოდება: ბიზნესტექნოლოგიების ფაკულტეტი; ინგლისურად – Faculty of Business Technologies; რუსულად – Факультет бизнестехнологий.

მუხლი 3. ფაკულტეტის უფლებამოსილება

1. ფაკულტეტი თავის საქმიანობაში ხელმძღვანელობს საქართველოს კონსტიტუციით, საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და შეთანხმებებით, „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონით, საქართველოს სხვა ნორმატიული აქტებით, უნივერსიტეტის წესდებითა და ამ დებულებით.
2. ფაკულტეტი დამოუკიდებელია მოქმედი კანონმდებლობით, უნივერსიტეტის წესდებითა და ამ დებულებით განსაზღვრული კომპეტენციის შესაბამისად გადაწყვეტილებათა მიღებასა და მოქმედებათა განხორციელებაში.

თავი II.

ფაკულტეტის მიზნები, ამოცანები და საქმიანობის მირითადი მიმართულებები

მუხლი 4. ფაკულტეტის მიზნები და ამოცანები

1. ფაკულტეტის მირითადი მიზანია თანამედროვე მოთხოვნების შესატყვისი კომპეტენციის მქონე, საერთაშორისო შრომით ბაზარზე კონკურენტულარიანი სპეციალისტების მომზადება/გადამზადება;
2. ფაკულტეტის მირითადი ამოცანებია:

- ა) პრაქტიკული ხასიათის საქმიანობაზე ორიენტირებული აკადემიური უმაღლესი განათლების მქონე პირების - ბაკალავრებისა და პროფესიული განათლების მქონე პირების - სპეციალისტების მომზადება/გადამზადება;
- ბ) სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობაზე ორიენტირებული აკადემიური უმაღლესი განათლების მქონე პირების - მაგისტრებისა და დოქტორების მომზადება.
3. ფაკულტეტი ვალდებულია, საქართველოს სახელმწიფოს განვითარების დონიდან გამომდინარე, შექმნას ოპტიმალური პირობები სწავლისა და დამოუკიდებელი კვლევისათვის, უზრუნველყოს მეცნიერების შესაბამის დარგებში თანამედროვე სტანდარტების შესატყვისი, მომავალზე ორიენტირებული განათლების მიღების შესაძლებლობა და მუდმივად იზრუნოს სასწავლო პირობების გაუმჯობესებაზე.
4. ფაკულტეტი მუდმივად ზრუნავს სამეცნიერო კვლევების განხორცილებაზე, რისთვისაც შესაბამისი წლის დამტკიცებული ბიუჯეტში გათვალისწინებული უნდა იყოა სათანადო ფინანსურ რესურსები.

მუხლი 5. ფაკულტეტის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებები

ფაკულტეტის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებებია:

- ა) მეცნიერების შესაბამის დარგებში საბაკალავრო, სამაგისტრო და სადოქტორო აკადემიური პროგრამების განხორციელება;
- ბ) პროფესიული განათლების პროგრამების განხორციელება;
- გ) სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების წარმართვა;
- დ) საექსპერტო და საკონსულტაციო საქმიანობა.

თავი III.

ფაკულტეტის სტრუქტურა

მუხლი 6. ფაკულტეტის სტრუქტურა

1. ფაკულტეტის შემადგენლობაში შედის ფაკულტეტის მართვის ორგანოები, სასწავლო (აკადემიური დეპარტამენტი, კოლეჯი და სხვა), სამეცნიერო-კვლევითი (სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი, ლაბორატორია, პროგრამული მიმართულება და სხვა) და დამხმარე სტრუქტურული ერთეულები.
2. ფაკულტეტზე აგრძელება ფუნქციონირებს ფაკულტეტის სათათბირო და მენეჯერის სამსახური.
3. ფაკულტეტის საბჭოს წევრთა ხმათა უბრალო უმრავლესობით მიღებული გადაწყვეტილებით, ფაკულტეტზე შესაძლებელია მზრუნველთა საბჭოს შექმნა.
4. მზრუნველთა საბჭოს შემადგენლობას ფაკულტეტის საბჭოს წარდგინებით ამტკიცებს უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭო.
5. ფაკულტეტის სტრუქტურასა და დებულებას, ასევე, ფაკულტეტის სტრუქტურული ერთეულების დებულებებს, ფაკულტეტის საბჭოს წარდგინებით ამტკიცებს უნივერსიტეტის წარმომადგენლობითი საბჭო (სენატი).
6. ფაკულტეტზე იქმნება კომისიები (მუდმივმოქმედი და დროებითი) და კოლეგიები.
7. ფაკულტეტზე მოქმედებს სტუდენტური თვითმმართველობა.

მუხლი 7. ფაკულტეტის მართვის ორგანოები (მმართველი სუბიექტები)

1. ფაკულტეტის მართვის ორგანოებია (მმართველი სუბიექტებია): ფაკულტეტის საბჭო, დეკანი, ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური.
2. ფაკულტეტის არჩევითი მმართველი სუბიექტების - დეკანისა და ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის ხელმძღვანელის არჩევა ხდება „საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტისა და ფაკულტეტის მართვის ორგანოების (მმართველი სუბიექტების) არჩევნების ჩატარების შესახებ“ დებულებით (შემდგომში – არჩევნების ჩატარების საუნივერსიტეტო დებულება) დადგენილი წესით.

მუხლი 8. ფაკულტეტის საბჭო

1. ფაკულტეტის წარმომადგენლობითი ორგანოა ფაკულტეტის საბჭო, რომლის შემადგენლობაში შედის ფაკულტეტის აკადემიური პერსონალის ყველა წევრი და სტუდენტთა თვითმმართველობის წარმომადგენლები.
2. ფაკულტეტის საბჭოში სტუდენტთა თვითმმართველობის წარმომადგენელთა რაოდენობა უნდა იყოს საბჭოს სრული შემადგენლობის 1/3, დამრგვალება ხორციელდება სტუდენტთა სასარგებლოდ.
3. ფაკულტეტის საბჭო უფლებამოსილია, თუ მას ესწრება საბჭოს წევრთა სიითი შემადგენლობის ნახევარზე მეტი.
4. ფაკულტეტის საბჭოზე გადაწყვეტილება მიიღება დამსწრეთა ხმების უმრავლესობით, ხოლო „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ შემთხვევებში, კი საბჭოს სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით.
5. ფაკულტეტის საბჭო პირველი შეკრებისთანავე ცნობს თავისი წევრების უფლებამოსილებას.
6. სტუდენტთა თვითმმართველობის მიერ ფაკულტეტის საბჭოში არჩეული წარმომადგენლების უფლებამოსილების ცნობა ხდება ფაკულტეტის საბჭოს უხლოეს სხდომაზე.
7. ფაკულტეტის საბჭოს საქმიანობის, სხდომების მოწვევისა და გადაწყვეტილების მიღების წესები განისაზღვრება ფაკულტეტის საბჭოს რეგლამენტით, რომელსაც ამტკიცებს ფაკულტეტის საბჭო.

მუხლი 9. ფაკულტეტის საბჭოს უფლებამოსილება

ფაკულტეტის საბჭო:

- ა) შეიმუშავებს და ადმინისტრაციის ხელმძღვანელს წარუდგენს ფაკულტეტის ბიუჯეტის პროექტს;
- ბ) თავისუფალი და თანასწორი არჩევნების საფუძველზე, ფარული კენჭისყრით, სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით, ირჩევს ფაკულტეტის დეკანს;
- გ) დეკანის წარდგინებით შეიმუშავებს და უნივერსიტეტის აკადემიურ საბჭოს დასამტკიცებლად წარუდგენს ფაკულტეტის განვითარების სტრატეგიულ გეგმას, სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევით პროგრამებს;
- დ) დეკანის წარდგინებით შეიმუშავებს ფაკულტეტის სტრუქტურას, დებულებას და დასამტკიცებლად წარუდგენს უნივერსიტეტის წარმომადგენლობით საბჭოს (სენატს);
- ე) შეიმუშავებს სადისერტაციო საბჭოს დებულებას და დასამტკიცებლად წარუდგენს უნივერსიტეტის აკადემიურ საბჭოს;
- ვ) ირჩევს ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის ხელმძღვანელს;

- ზ) ქმნის ფაკულტეტის ეთიკის მუდმივმოქმედ კომისიას და ამტკიცებს კომისიის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებებს;
- თ) ახორციელებს ფაკულტეტის სტუდენტის მიმართ დისციპლინურ საქმისწარმოებას;
- ი) ქმნის ფაკულტეტის მუდმივმოქმედ და დროებით კომისიებს, მათ შორის სწავლულ ექსპერტთა დარგობრივ კომისიებს;
- კ) უფლებამოსილია, დეკანის მიერ საქართველოს კანონმდებლობის დარღვევის, დეკანისათვის დაკისრებული მოვალეობების არასათანადოდ შესრულების ან/და დეკანისათვის შეუფერებელი საქმიანობის განხორციელების საფუძვლით, მირითადი საგანმანათლებლო ერთეულის საბჭოს წევრების არანაკლებ 1/3-ის მოთხოვნით განიხილოს დეკანის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის საკითხი. გადაწყვეტილება დეკანის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის თაობაზე მიიღება ფარული კენჭისყრით, სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით. დეკანი ამ პუნქტით გათვალისწინებულ კენჭისყრებში არ მონაწილეობს.
- ლ) დეკანის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შემთხვევაში ღია კენჭისყრით, დამსწრეთა ხმების უმრავლესობით ნიშნავს დეკანის მოვალეობის შემსრულებელს;
- მ) აკადემიური პერსონალიდან ირჩევს უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოსა და წარმომადგენლობითი საბჭოს (სენატის) წევრებს ფაკულტეტისათვის განსაზღვრული კვოტის ფარგლებში. შესაბამისი არჩევნები ტარდება არჩევნების ჩატარების საუნივერსიტეტო დებულებით დადგენილი წესით;
- ნ) იღებს გადაწყვეტილებებს საკუთარი ფუნქციების ფაკულტეტის სათათბიროზე დელეგირების შესახებ, გარდა „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის 28-ე მუხლით პირდაპირ განსაზღვრული უფლებამოსილებებისა;
- ო) აკადემიური დეპარტამენტის უფროსის თანამდებობაზე ფაკულტეტის საბჭოს მიერ კანდიდატურის წარდგენის შემთხვევაში, ისმენს ფაკულტეტის ორგანიზაციული ერთეულის - აკადემიური დეპარტამენტის უფროსის თანამდებობაზე დასანიშნ პირთა მიერ წარმოდგენილ სამოქმედო გეგმებს და დამსწრეთა ხმების უმრავლესობით შერჩეულ კანდიდატს რეკომენდაციას უწევს უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს წინაშე;
- პ) ახორციელებს საქართველოს კანონმდებლობით, უნივერსიტეტის წესდებით, ამ დებულებით, უნივერსიტეტის სამართლებრივი აქტებითა და ფაკულტეტის საბჭოს რეგლამენტით განსაზღვრულ სხვა უფლებამოსილებებს.

მუხლი 10. ფაკულტეტის დეკანი

1. ფაკულტეტის დეკანს თანამდებობაზე ირჩევს ფაკულტეტის საბჭო.
  2. დეკანი აირჩევა ოთხი წლის ვადით. დეკანის თანამდებობაზე ერთი და იგივე პირი შეიძლება არჩეულ იქნეს ზედიზედ მხოლოდ ორჯერ.
  3. ფაკულტეტის დეკანის თანამდებობაზე კანდიდატთა რეგისტრაციისა და არჩევნების ჩატარების წესი განისაზღვრება არჩევნების ჩატარების საუნივერსიტეტო დებულებით.
  4. დეკანად შეიძლება აირჩეს უნივერსიტეტის ფაკულტეტის პროფესორი ან ასოცირებული პროფესორი.
  5. ფაკულტეტის დეკანი:
- ა) უზრუნველყოფს ფაკულტეტზე სასწავლო-სამეცნიერო საქმიანობის ეფექტურად მიმდინარეობას;

- ბ) ფაკულტეტის საბჭოს განსახილველად წარუდგენს ფაკულტეტის განვითარების გეგმას, სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევით პროგრამებს;
- გ) შეიმუშავებს და ფაკულტეტის საბჭოს დასამტკიცებლად წარუდგენს ფაკულტეტის სტრუქტურასა და დებულებას;
- დ) თავისი კომპეტენციის ფარგლებში პასუხისმგებელია აკადემიური საბჭოს, წარმომადგენლობითი საბჭოს (სენატის), ფაკულტეტის საბჭოს და სათათბიროს გადაწყვეტილებების შესრულებაზე;
- ე) თავისი კომპეტენციის ფარგლებში გამოსცემს ინდივიდუალურ-სამართლებრივ აქტებს;
- ვ) თავმჯდომარეობს ფაკულტეტის საბჭოს სხდომებს;
- ზ) „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონისა და უნივერსიტეტის წესდების შესაბამისად, პასუხისმგებელია ფაკულტეტის ბიუჯეტის მიზნობრივ გამოყენებაზე;
- თ) მისთვის მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში წარმოადგენს ფაკულტეტს მესამე პირებთან ურთიერთობაში;
- ი) მისთვის მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში დებს ხელშეკრულებებს და მემორანდუმებს ფაკულტეტის სახელით;
- კ) ახორციელებს „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონით, უნივერსიტეტის წესდებითა და უნივერსიტეტის სამართლებრივი აქტებით მინიჭებულ სხვა უფლებამოსილებას.
6. ფაკულტეტის დეკანს ჰქანავს მოადგილე სასწავლო დარგში და დეკანის თანაშემწე მეცნიერების და საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში, რომელთაც თანამდებობაზე ნიშნავს და თანამდებობიდან ათავისუფლებს უნივერსიტეტის რექტორი, დეკანის წარდგინების საფუძველზე, დეკანის უფლებამოსილების ვადით.
7. დეკანის მოადგილის და თანაშემწის უფლებები და მოვალეობები განისაზღვრება დეკანის ბრძანებით თუ მოქმედი კანონმდებლობით ან უნივერსიტეტის წესდებით სხვა რამ არ არის დადგენილი.
8. სასწავლო დარგში დეკანის მოადგილის ძირითადი კომპეტენციას სასწავლო პროცესის ეფექტურად წარმართვის უზრუნველყოფა, ფაკულტეტის სასწავლო ერთეულების საქმიანობის მონიტორინგი, დეკანის დავალებათა შესრულება.
9. დეკანის თანაშემწე მეცნიერების და საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში უზრუნველყოფს ფაკულტეტის სამეცნიერო კვლევების განვითარებას, კვლევითი პროექტების განხორციელების ორგანიზებას.
10. დეკანის არყოფნისას ფაკულტეტის საქმიანობას ხელმძღვანელობს დეკანის მოადგილე, დეკანის მიერ მისთვის მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში.

მუხლი 11. ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური

1. ფაკულტეტზე სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის, აგრეთვე აკადემიური პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლების ხარისხის სისტემატური შეფასების მიზნით, იქმნება ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური, რომელიც მოქმედებს „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის, საქართველოს კანონმდებლობის, უნივერსიტეტის წესდებისა და ამ დებულების შესაბამისად.
2. ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური უფლებამოსილია ითანამშრომლოს საზღვარგარეთის ქვეყნებთან და უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების შესაბამის

სამსახურებთან ხარისხის კონტროლის გამჭვირვალე კრიტერიუმებისა და მათი უზრუნველყოფის მეთოდოლოგიის ჩამოსაყალიბებლად.

3. ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის ხელმძღვანელს ირჩევს ფაკულტეტის საბჭო ოთხი წლის ვადით. ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის ხელმძღვანელისათვის წასაყენებელ მოთხოვნებს განსაზღვრავს ფაკულტეტის საბჭო.

4. ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის ხელმძღვანელის მიერ თავის უფლებამოსილებათა განხორციელების დროებით შეუძლებლობის შემთხვევაში, მის მოვალეობას ასრულებს მისი მოადგილე (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ან მის მიერ განსაზღვრული უფლებამოსილი პირი.

5. ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მირითადი ამოცანაა ხელი შეუწყოს სწავლების ხარისხის მაღალი დონის უზრუნველყოფას სწავლის, სწავლებისა და შეფასების თანამედროვე მეთოდების (მოდულები, საკრედიტო სისტემა და ა.შ.) გამოყენების გზით და აკრედიტაციის პროცესისათვის თვითშეფასების მომზადებას.

6. ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური:

ა) სისტემატურად აფასებს ფაკულტეტზე სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი პროცესის მიმდინარეობას, აკადემიური პერსონალისა და მასწავლებელთა კვალიფიკაციის ამაღლების ხარისხს.

ბ) ამყარებს მჭიდრო კავშირს და თანამშრომლობს საზღვარგარეთის ქვეყნების უმაღლესი სასწავლებლების შესაბამის სამსახურებთან, ხარისხის კონტროლის გამჭვირვალე კრიტერიუმებისა და მათი რეალიზების მეთოდოლოგიის სრულყოფის მიზნით.

გ) უნივერსიტეტის შესაბამის სამსახურთან თანამშრომლობით, ადგენს ფაკულტეტზე სასწავლო და სამეცნიერო მუშაობის შეფასების გამჭვირვალე კრიტერიუმებს;

დ) აღნიშნული კრიტერიუმების საფუძველზე ახდენს სასწავლო და სამეცნიერო პროცესების მონიტორინგს და შეფასებას;

ე) უზრუნველყოფს ფაკულტეტის თვითშეფასებას, ავტორიზაციისა და აკრედიტაციის პროცესისათვის;

ვ) რეგულარულად (სემესტრში ერთხელ) აცნობს თავისი მუშაობის შედეგებს ფაკულტეტის სათათბიროს და საბჭოს;

ზ) განიხილავს სასწავლო პროგრამების კურიკულუმებს, მოდულებისა და სასწავლო კურსების სილაბუსებს და იძლევა რეკომენდაციებს მათი სრულყოფისათვის;

თ) ახორციელებს უნივერსიტეტის წესდებითა და უნივერსიტეტის სამართლებრივი აქტებით მინიჭებულ სხვა უფლებამოსილებებს.

7. ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის ხელმძღვანელის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შემთხვევაში, ფაკულტეტის საბჭო ნიშნავს მოვალეობის შემსრულებელს და უფლებამოსილების შეწყვეტიდან 10 დღის ვადაში ნიშნავს არჩევნებს.

მუხლი 12. ფაკულტეტის სათათბირო

1. ფაკულტეტის სათათბიროში შედის: დეკანი (თავმჯდომარე), მისი მოადგილე, მენეჯერი, ფაკულტეტის ორგანიზაციული ერთეულების ხელმძღვანელები, ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი, უნივერსიტეტის მართვის ორგანიზაციებში ფაკულტეტის კვოტით არჩეული წარმომადგენლები.

2. ფაკულტეტის სათათბირო:

- ა) დებულების მე-9 მუხლის “ნ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, ასრულებს ფაკულტეტის საბჭოს მიერ დელეგირებულ სხვა ნებისმიერ ფუნქციას (კერძოდ: ფინანსური დახმარების, პრემიების განაწილების, სახელმძღვანელოების გამოცემის დაფინანსების, ინდივიდუალურ საგანმანათლებლო პროგრამაზე ფაკულტეტის სტუდენტების გადაყვანის საკითხებს. იხილავს მონიტორინგის მონაცემებს და სასწავლო პროცესის მიმდინარეობას. აკონტროლებს ბიუჯეტის შესრულების მიმდინარეობას);
- ბ)ამ დებულების მე-9 მუხლის “ნ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, ასრულებს ფაკულტეტის საბჭოს მიერ დელეგირებულ სხვა ნებისმიერ ფუნქციას: სოციალური დახმარებები, სამეცნიერო მივლინებები, ჯილდოები, პრემიები და სხვა.
- გ) ხელს უწყობს ფაკულტეტის მმართველ სუბიექტებს, ასრულებს რა მათი მრჩეველის ფუნქციებს ფაკულტეტის საქმიანობის ძირითად მიმართულებებში, ასევე ოპერატიული ამოცანების გადაწყვეტისას;
- დ) იღებს გადაწყვეტილებებს საკუთარი უფლებამოსილების ფარგლებში, ასევე ამზადებს საკითხებს და შეიმუშავებს შესაბამის რეკომენდაციებს ფაკულტეტის საბჭოზე წარსადგენად (განსახილველად);

მუხლი 13. ფაკულტეტის მენეჯერი

1. მენეჯერი განეკუთვნება დამხმარე თანამდებობას, რომლის უფლებამოსილებებიც განისაზღვრება რექტორის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტითა და ამ დებულებით.
2. ფაკულტეტის მენეჯერს ნიშნავს და ათავისუფლებს რექტორი.
3. მენეჯერი:
- ა) ახდენს შრომის ბაზრის მარკეტინგულ და პროგნოზულ ანალიტიკურ კვლევას, რის საფუძველზეც ადგენს საგანმანათლებლო პროგრამებისადმი წარდგენილ მოთხოვნათა ნუსხას საზოგადოების თანამედროვე მოთხოვნათა გათვალისწინებით;
- ბ) ახორციელებს ფაკულტეტის სასწავლო-სამეცნიერო საქმიანობის ფინანსურ და მატერიალურ ტექნიკური უზრუნველყოფის ზედამხედველობას;
- გ)ფაკულტეტის განვითარების სტრატეგიული გეგმის შესრულების მიზნით, ადგენს ფინანსური და მატერიალური რესურსების მოზიდვის ყოველწლიურ გეგმას და პასუხისმგებელია მისი შესრულების მიზნობრიობასა და ეფექტურობაზე;
- დ) დეკანთან და სათათბიროსთან ერთად ადგენს ფაკულტეტის ბიუჯეტის პროექტს და განსაზღვრისათვის წარუდგენს ფაკულტეტის საბჭოს;
- ე) პასუხისმგებელია ფაკულტეტის ბიუჯეტის შესრულებაზე;
- ვ) კოორდინაციას უწევს სტუდენტთა საწარმოო პრაქტიკის, სტაჟირებისა და მათი შემდგომი დასაქმების პროცესს;
- ზ) ახორციელებს ამ დებულებით და უნივერსიტეტის სამართლებრივი აქტებით განსაზღვრულ სხვა უფლებამოსილებებს.
- 4.მენეჯერი ანგარიშვალდებულია რექტორისა და ფაკულტეტის საბჭოს წინაშე.

მუხლი 14. მზრუნველთა საბჭო

- 1.ფაკულტეტის საბჭოს წევრთა ხმათა უბრალო უმრავლესობით მიღებული გადაწყვეტილებით, ფაკულტეტზე შეიძლება შეიქმნას მზრუნველთა საბჭო.

2. მზრუნველთა საბჭოს შემადგენლობას ფაკულტეტის საბჭოს წარდგინებით ამტკიცებს უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭო.

3. მზრუნველთა საბჭოს მისიაა:

ა) სასწავლო-საგანმანათლებლო და სამეცნიერო მიმართულებათა ცოდნის, აკადემიური და ინტელექტუალური პროცესების არსისა და პრობლემური სიტუაციების სპეციფიკის გაცნობიერების, გადაწყვეტილებების უახლესი ინფორმაციის გათვალისწინებით მიღების საფუძველზე ფაკულტეტის განვითარებაში წვლილის შეტანა, თანამშრომლობა, საქველმოქმედო შენატანების მოზიდვა, მეცნიერებისა და ტექნიკის უახლესი მიღწევებით მისი გამლიერებისათვის ხელშეწყობა;

ბ) თანამშრომლობა ფაკულტეტის სასწავლო-საგანმანათლებლო და სამეცნიერო პროგრამების აკადემიური ხარისხის ამაღლებისა და ფუნქციონირების აქტუალიზებაში.

თავი IV. ფაკულტეტის სადისერტაციო საბჭო

მუხლი 15. სადისერტაციო საბჭოს მიზანი

სადისერტაციო საბჭო არის დოკტორის აკადემიური ხარისხის მიმნიჭებელი ორგანო, რომელიც ფაკულტეტზე შეიძლება შეიქმნას აკადემიური საბჭოს გადაწყვეტილებით.

მუხლი 16. სადისერტაციო საბჭოს სტრუქტურა და შემადგენლობა

1. სადისერტაციო საბჭო შედგება ფაკულტეტის შესაბამისი დარგის/სპეციალობის ყველა პროფესორისა და ასოცირებული პროფესორისაგან.

2. სადისერტაციო საბჭოს თავმჯდომარის არჩევისა და სადისერტაციო საბჭოს საქმიანობის წესი განისაზღვრება სადისერტაციო საბჭოს დებულებით, რომელსაც ფაკულტეტის საბჭოს წარდგინებით ამტკიცებს აკადემიური საბჭო.

3. ფაკულტეტის სადისერტაციო საბჭოს შემადგენლობაში შეიძლება შევიდნენ შესაბამისი დარგის წარმომადგენლები/სპეციალობის მქონე პირების წარმომადგენლები საქართველოდან და უცხოეთიდან, აკადემიური საბჭოს მიერ განსაზღვრული კრიტერიუმებისა და წესის შესაბამისად.

თავი V. ფაკულტეტის სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი ერთეულები

მუხლი 17. ფაკულტეტის სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი ერთეულები

1. სასწავლო პროცესისა და სამეცნიერო კვლევების კოორდინირებულად წარმართვის მიზნით, ფაკულტეტზე იქმნება სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი ერთეულები.

2. ფაკულტეტის სასწავლო ერთეულებია:

- ა) ბიზნეს ადმინისტრირების აკადემიური დეპარტამენტი;
- ბ) საბუღალტრო აღრიცხვის, ანალიზის და აუდიტის აკადემიური დეპარტამენტი;
- გ) ტურიზმის და მარკეტინგის აკადემიური დეპარტამენტი;
- დ) საჯარო მმართველობისა და ელექტრონული ბიზნესის აკადემიური დეპარტამენტი;
- ე) საფინანსო და საბანკო ტექნოლოგიების აკადემიური დეპარტამენტი.

3. ფაკულტეტის სამეცნიერო-კვლევითი ერთეულებია:

- ა) ზურაბ ჩხაიძის სახელობის საფინანსო და საბანკო ტექნოლოგიების სასწავლო-სამეცნიერო ლაბორატორია;
- ბ) ადგილობრივი თვითმმართველობის კვლევის ლაბორატორია;
- გ) საჯარო მმართველობის პრობლემათა კვლევების ინსტიტუტი;
- დ) ბიზნესისა და სამართლის ინსტიტუტი.

(უნივერსიტეტის წარმომადგენლობითი საბჭოს (სენატის) 2021 წლის 13 დკემბრის #01-06-02/57 დადგენილება)

მუხლი 18. აკადემიური დეპარტამენტი და მისი სტატუსი

1. აკადემიური დეპარტამენტი (შემდგომში - დეპარტამენტი) წარმოადგენს ფაკულტეტის ძირითად სასწავლო სტრუქტურულ ერთეულს, რომელიც საგანმანათლებლო პროგრამ(ებ)ის ან/და მისი კომპონენტების ფარგლებში უზრუნველყოფს სასწავლო, მეთოდურ და სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობას.
2. დეპარტამენტის შექმნის ან გაუქმების შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭო.
3. სათანადო დასაბუთებით, მულტიდისციპლინური საგანმანათლებლო პროგრამის საუკეთესო მიზნებისათვის, შესაძლებელია ერთზე მეტი ფაკულტეტის ფარგლებში შეიქმნას ფაკულტეტთაშორისი დეპარტამენტი.
4. დეპარტამენტის შემადგენლობაში ერთიანდება, როგორც წესი, არანაკლებ ხუთი აკადემიური თანამდებობის პირი, სულ მცირე ერთი პროფესორის სავალდებულო მონაწილეობით.
5. დეპარტამენტის შემადგენლობა კომპლექტდება აკადემიური, მოწვეული, მასწავლებელთა და/ან დამხმარე პერსონალით.
6. დეპარტამენტი თავის საქმიანობაში ხელმძღვანელობს უნივერსიტეტის წესდებით, ამ დებულებით და შესაბამისი სამართლებრივი აქტებით.

მუხლი 19. დეპარტამენტის საქმიანობის სფერო, ძირითადი ამოცანები და ფუნქციები

1. დეპარტამენტი:

- ა) უზრუნველყოფს დეპარტამენტისათვის მიკუთვნებული საგანმანათლებლო პროგრამ(ებ)ის სასწავლო კურსებში (აკადემიური უმაღლესი და/ან პროფესიული) სასწავლო პროცესის (ლექციები, სემინარები, ლაბორატორიები, პრაქტიკული მეცადინეობები და სხვ.) წარმართვას სილაბუსებისა და განრიგის შესაბამისად;
- ბ) კომპეტენციის შესაბამისად მონაწილეობს ახალი საგანმანათლებლო პროგრამ(ებ)ის/სასწავლო კურსების შექმნაში, არსებული პროგრამ(ებ)ის მოდიფიცირებასა და ახალი საგანმანათლებლო პროგრამების დაწერგვაში; ხელს უწყობს პროგრამ(ებ)ის ხელმძღვანელ(ებ)ის და სხვა წარმართველი პერსონალის თანამშრომლობას სტუდენტებთან, დამსაქმებლებთან, კურსდამთავრებულებთან, პროფესიულ ასოციაციებთან და სხვა დაინტერესებულ პირებთან, აგრეთვე პროგრამის მდგრადობასა და ინტერნაციონალიზაციას;
- გ) ახორციელებს საგანმანათლებლო კომპონენტების მეთოდურ უზრუნველყოფას (სახელმძღვანელოებისა და სხვა სასწავლო-მეთოდური მასალ(ებ)ის მომზადება, განხილვა, რეცენზირება, რეკომენდირება);
- დ) ახდენს დეპარტამენტის აკადემიური დატვირთვის ფორმირებას და ადმინისტრირებას;

- ე) ფაკულტეტის დეკანთან ინიცირებას უკეთებს შესტაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პირების სასწავლო პროცესში ჩართვის მიზნით მოწვევას;
- ვ) სასწავლო სემესტრის დაწყებამდე აჯამებს დეპარტამენტის თანამშრომელთა შესახებ ინფორმაციას სემესტრის ფარგლებში შესასრულებელი სასწავლო, მეთოდური და სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების შეუფერხებლად განხორციელების მზადყოფნასთან დაკავშირებით, ხოლო სემესტრის ბოლოს განიხილავს ანგარიშს შესრულებული სამუშაოების შესახებ;
- ზ) სასწავლო წლის ბოლოს, ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურს წარუდგენს პროგრამის ხელმძღვანელების/სილაბუსების ავტორების და დეპარტამენტის პერსონალის სამეცნიერო და სხვა აქტივობების ამსახველ ანგარიშებს;
- თ) უზრუნველყოფს სწავლების არსებული მეთოდების ეფექტინად გამოყენებას, სწავლების ახალი მეთოდებისა და ტექნოლოგიების დანერგვას, სასწავლო პროცესის სრულყოფას და სწავლების ხარისხის ამაღლებას;
- ი) უზრუნველყოფს სტუდენტების სამეცნიერო-კვლევით მუშაობაში ჩართულობას;
- კ) უზრუნველყოფს ბაკალავრიატის, მაგისტრატურისა და დოქტორანტურის სტუდენტების შესაბამისი სასწავლო და/ან სამეცნიერო თემებით და ხელმძღვანელებით;
- ლ) ხელს უწყობს პერსონალის პროფესიულ განვითარებას, ამ მიზნით შეიმუშავებს გეგმებს და ახორციელებს მათი შესრულების მონიტორინგს; აგრეთვე, აზიარებს პედაგოგების ადგილობრივ და საერთაშორისო გამოცდილებას, საუკეთესო პრაქტიკას;
- მ) პროფილის შესაბამისად ამყარებს საქმიან კავშირებს, თანამშრომლობს პარტნიორი უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების სასწავლო-სამეცნიერო სტრუქტურულ ერთეულებთან და სხვა შესაბამის ორგანიზაციებთან;
- ნ) ეფექტიან კოორდინაციას უწევს სამეცნიერო კვლევების განხორციელებას, ატარებს სამეცნიერო-მეთოდურ სემინარებს, თავისი კომპეტენციის ფარგლებში, კერძო შეკვეთის პირობებში უნივერსიტეტის სახელით იძლევა სპეციალისტის დასკვნებს, როგორც სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოებზე, ისე პროექტებზე;
- ო) ორგანიზებას უკეთებს სამაგისტრო საკვალიფიკაციო და სადოქტორო სადისერტაციო ნაშრომების რეცენზირებას;
- პ) ახორციელებს სტუდენტთა შეფასების უწყისების რეგისტრაციას და დეკანატში გადაცემას;
- ჟ) კომპეტენციის ფარგლებში კოორდინაციას უწევს ფაკულტეტზე არსებული, თვითდაფინანსებაზე მყოფი, სასწავლო/სამეცნიერო/საექსპერტო ცენტრების საქმიანობას და უზრუნველყოფს აკადემიური საბჭოს წინაშე ანგარიშების წარმოდგენას;
- რ) კომპეტენციის ფარგლებში ახორციელებს დეპარტამენტის გამართული ფუნქციონირებისათვის საჭირო, უნივერსიტეტში მოქმედ სამართლებრივ აქტებთან თავსებად სხვა უფლებამოსილებებს.
2. დეპარტამენტი საქმიანობას ახორციელებს უნივერსიტეტის სტრატეგიული განვითარების და სამოქმედო გეგმების, აგრეთვე ფაკულტეტის სტრატეგიული განვითარების გეგმის (შვიდწლიანი) და დეპარტამენტის სამოქმედო გეგმების (სამწლიანი და ერთწლიანი) შესაბამისად.
3. დეპარტამენტს უნდა ჰქონდეს:
- ა) სასწავლო, სამეცნიერო-კვლევითი, მეთოდური მუშაობის, პერსონალის პროფესიული განვითარების და განვითარებაზე ორიენტირებული სხვა მიმართულებების ამსახველი გეგმები;
- ბ) სასწავლო-მეთოდური დოკუმენტაცია;
- გ) სხდომების ამსახველი ოქმები;
- დ) უნივერსიტეტის და ფაკულტეტის სამართლებრივი აქტებით განსაზღვრული სხვა დოკუმენტაცია.
4. აქტიურ რეჟიმში შენახვის ვადის გასვლის შემდეგ დოკუმენტაცია გადაეცემა უნივერსიტეტის/ფაკულტეტის არქივს არსებული წესით.

5. დეპარტამენტის საშტატო რიცხოვნობა და რანგირება განისაზღვრება უნივერსიტეტის წარმომადგენლობითი საბჭოს (სენატის) მიერ დამტკიცებული სტრუქტურის და საშტატო ნუსხის შესაბამისად.
6. დეპარტამენტის თანამშრომლებს თანამდებობაზე ნიშნავს და თანამდებობიდან ათავისუფლებს უნივერსიტეტის რექტორი.
7. დეპარტამენტის პერსონალის უფლებები და მოვალეობები განისაზღვრება ამ დებულებით, სამუშაოთა აღწერილობებით, უნივერსიტეტის შიდა სამართლებრივი აქტებით და საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით.

მუხლი 20. აკადემიური დეპარტამენტის მართვა

1. დეპარტამენტს ხელმძღვანელობს დეპარტამენტის უფროსი, რომელიც არის ამავე დეპარტამენტის პროფესორი ან ასოცირებული პროფესორი.
2. დეპარტამენტის უფროსი ინიშნება 4 წლის ვადით.
3. დეპარტამენტის უფროსი, აგრეთვე უფროსის მოვალეობის შემსრულებელი, არ შეიძლება იყოს უნივერსიტეტის ადმინისტრაციულ თანამდებობაზე მყოფი პირი ან სხვა სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი.
4. დეპარტამენტის უფროსს, აგრეთვე უფროსის მოვალეობის შემსრულებელს, დეკანის წარდგინებისა და ვიცე-რექტორის თანხმობის საფუძველზე, თანამდებობაზე ნიშნავს და ათავისუფლებს რექტორი.
5. დეპარტამენტის უფროსი პირდაპირი დაქვემდებარების წესით ანგარიშვალდებულია რექტორის, ხოლო უშუალო დაქვემდებარებით – ფაკულტეტის დეკანისა და საბჭოს წინაშე.
6. დეპარტამენტის უფროსი იწვევს და წარმართავს დეპარტამენტის სხდომებს. სხდომა უფლებამოსილია, თუ მას ესწრება დეპარტამენტის წევრთა $\frac{3}{4}$ მაინც. გადაწყვეტილება მიიღება სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით. ისეთი საკითხების განხილვა, რომელთა შინაარსი ეხება სხვა დეპარტამენტის ინტერესებს, ხდება დეპარტამენტების გაერთიანებულ სხდომაზე. ცალკეულ შემთხვევაში, საკითხის სპეციფიკიდან გამომდინარე, სათათბირო ხმის უფლებით, სხდომაზე შეიძლება მოწვეული იქნეს სხვა დეპარტამენტის, ფაკულტეტის/უნივერსიტეტის რომელიმე სტრუქტურული ერთეულის ან/და სხვა დაწესებულების წარმომადგენელი/წარმომადგენლები. აღნიშნულის შესახებ მიეთითება ოქმში.
7. დეპარტამენტის უფროსი დადგენილი წესით წარადგენს წინადადებებს დეპარტამენტში თანამშრომლების სამუშაოზე მიღების (გარდა კონკურსის წესით დასაკავებელი თანამდებობებისა), გათავისუფლების, წახალისების, აგრეთვე დისციპლინური ზემოქმედების თაობაზე საკითხის წარმოების დაწყების შესახებ.
8. დეპარტამენტის უფროსს პირადი პასუხისმგებლობა ეკისრება დეპარტამენტის საქმიანობაზე. იგი ყოველწლიურ ანგარიშს აბარებს ფაკულტეტ(ებ)ის საბჭო(ებ)ს.
9. დეპარტამენტის ხელმძღვანელობა ითვლება პირის შეთავსებით მუშაობად. მისი, როგორც დეპარტამენტის უფროსის სახელფასო ნიხრი განისაზღვრება საშტატო განრიგით.
10. დეპარტამენტის უფროსის გათავისუფლების საფუძველია:

  - ა) პირადი განცხადება;
  - ბ) ოთხწლიანი ვადის გასვლა;

- გ) აკადემიური თანამდებობიდან გათავისუფლება;
დ) წლიური ანგარიშის უარყოფითი შეფასება;
ე) კანონმდებლობით განსაზღვრული სხვა შემთხვევა.

11. დეპარტამენტის უფროსის ან უფროსის მოვალეობის შემსრულებლის დანიშვნა ხორციელდება ვაკანსიის წარმოქმნიდან არაუგვიანეს ერთი თვის ვადაში.

მუხლი 21. სამეცნიერო-კვლევითი ერთეული (სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი, ლაბორატორია, პროგრამული მიმართულება, ცენტრი და სხვა)

1. სამეცნიერო-კვლევითი ერთეული (სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი, ლაბორატორია, პროგრამული მიმართულება, ცენტრი და სხვა) ფაკულტეტში შემავალი სტრუქტურული ერთეულია.
2. სამეცნიერო-კვლევითი ერთეული საქმიანობას წარმართავს შესაბამისი დებულებით.
3. სამეცნიერო-კვლევითი ერთეულის ხელმძღვანელს თანამდებობაზე ნიშნავს და თანამდებობიდან ათავისუფლებს უნივერსიტეტის რექტორი, ფაკულტეტის დეკანის წარდგინებით.
4. ფაკულტეტის სამეცნიერო-კვლევითი ლაბორატორია (შემდგომში ლაბორატორია) მოიცავს ფაკულტეტზე არსებულ მატერიალურ და ტექნიკურ ბაზებს, სადაც ერთი ან რამოდენიმე მომიჯნავე სამეცნიერო მიმართულებით ხორციელდება სასწავლო ლაბორატორიული, სამეცნიერო, საინოვაციო, საპროექტო, საცდელ-საკონსტრუქტორო, საექსპერტო, დიაგნოსტიკური და საკონსულტაციო საქმიანობა.
5. ლაბორატორია ხელს უწყობს სამეცნიერო და კვლევით საქმიანობაში ჩართულ, ფაკულტეტის კუთვნილი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განვითარებას, მის ეფექტურ გამოყენებას, პერსონალის პროფესიული დონის ამაღლებას, სტუდენტების ჩართვას სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობაში, ტექნოპარკების ფუნქციონირებას, ასევე სამეცნიერო ცენტრების საქმიანობას.

6. ლაბორატორიის ხელმძღვანელის ფუნქციებია:

- ა) ხელი შეუწყოს ფაკულტეტზე არსებულ, უნივერსიტეტის სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობისათვის განკუთვნილი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის (ხელსაწყო-დანადგარები და ა.შ.) მოვლა-პატრონობას, მუშა მდგომარეობაში შენარჩუნებასა და შემდგომ სრულყოფა-განახლებას;
- ბ) შესაბამის აკადემიურ დეპარტამენტთან ერთად კოორდინაცია გაუწიოს და ხელი შეუწყოს სტუდენტებისა და პერსონალის სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის შეუფერხებელ განხორციელებას ფაკულტეტის მატერიალურ-ტექნიკურ ბაზებზე;
- გ) კოორდინაცია გაუწიოს ლაბორატორიის პერსონალის მიერ ფუნქცია-მოვალეობების შესრულებას და მისცეს მათ საქმიანობას კვალიფიციური შეფასება;
- დ) უზრუნველყოს სასწავლო განრიგით გათვალისწინებული ლაბორატორიული სამუშაოების შესაბამის დონეზე ჩატარება;
- ე) ხელი შეუწყოს ლაბორატორიის პერსონალის პროფესიულ სრულყოფას.

7. ლაბორატორიის პერსონალს მიეკუთვნება საშტატო ნუსხით განსაზღვრული დამხმარე პერსონალი.

8. ლაბორატორიის პერსონალის ფუნქციებია:

- ა) სასწავლო განრიგით გათვალისწინებული ლაბორატორიული სამუშაოების ჩატარება;
- ბ) მოამზადოს და ორგანიზება გაუკეთოს სასწავლო ლაბორატორიებში სამუშაო ადგილების მზადყოფნას სასწავლო და სამეცნიერო პროცესის წარმართვისთვის;

- გ) დროულად გააკეთოს განაცხადი ლაბორატორიის უფროსის წინაშე ლაბორატორიულ მოწყობილობათა შეკეთების, აგრეთვე ახალი ხელსაწყოების, ქიმიური რეაქტივებისა და სხვა მასალების შეძენის თაობაზე;
- დ) იცავდეს საწარმოო სანიტარულ ნორმებს, უსაფრთხოების ტექნიკის წესებს, ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებებს და საჭიროების შემთხვევაში შეძლოს მათი პრაქტიკული გამოყენება;
- ე) ფლობდეს ლაბორატორიულ ტექნიკასთან მუშაობის უნარ-ჩვევებს და სისტემატიურად იზრუნოს კვალიფიკაციის ამაღლებაზე;
- ვ) ლაბორატორიაში სასწავლო და სამეცნიერო პროცესის უზრუნველსაყოფად საჭირო სხვა ღონისძიებების განხორციელება.

9. სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მიზანია:

- ა) უნივერსიტეტის სტრატეგიული გეგმის შესაბამისად სტუდენტებისა და მეცნიერებისათვის გამოყენებითი კვლევების, ანალიტიკური და ექსპერტული კომპეტენციების ჩამოყალიბების, სამეცნიერო კარიერის პრესტიჯის ამაღლების, უცხოურ უნივერსიტეტებთან, სამეცნიეროცენტრებთან კავშირის დამყარების და არსებული კავშირების განვითარების ხელშეწყობა;
- ბ) ცოდნაზე, ხარისხსა და შედეგზე ორიენტირებული გამოყენებითი კვლევების განხორციელების, სამეცნიერო-კვლევითი და სასწავლო პროცესის ინტეგრაციის, სტუდენტის მიერ საკუთარი მომავლის დაგეგმვის ხელშეწყობა;
- გ) პრობლემათა იდენტიფიცირება და შესაბამისი კვლეწვითი სივრცის უზრუნველყოფა;
- დ) კვლევის შედეგების დანერგვაში მონაწილეობის მიღება.

10. ინსტიტუტის დირექტორი:

- ა) პასუხისმგებელია ინსტიტუტის ფუნქციებისა და ამოცანების შესრულებაზე;
- ბ) განსაზღვრავს კვლევით მიმართულებებსა და იწვევს მკვლევარებს გამოყენებითი კვლევების ჩასატარებლად;
- გ) ანაწილებს მოვალეობებს ინსტიტუტის თანამშრომლებს შორის და ამლევს მათ მითითებებსა და დავალებებს;
- დ) ზედამხედველობს ინსტიტუტის საქმიანობაში ჩართული სტუდენტებისა და პერსონალის მიერ თავიანთი სამსახურებრივი მოვალეობების ჯეროვან შესრულებას, ახორციელებს მათ მიერ უნივერსიტეტის შინაგანაწესის შესრულების კონტროლს;
- ე) ხელს აწერს ინსტიტუტში მომზადებულ დოკუმენტება;
- ვ) წარადგენს ანგარიშს ინსტიტუტის მიერ გაწეული საქმიანობის შესახებ კალენდარულ წელიწადში ორჯერ, აგრეთვე ნებისმიერ დროს უნივერსიტეტის რექტორისა და ფაკულტეტის დეკანის დავალებით;
- ზ) წარუდგენს წინადადებებს უნივერსიტეტისა და ფაკულტეტის ხელმძღვანელობას ცალკეული საკითხების მოწესრიგებისა და გადაწყვეტის მიზნით;
- თ) ფაკულტეტთან შეთანხმებით, წარუდგენს უნივერსიტეტის რექტორს წინადადებებს ინსტიტუტის შიდა სტრუქტურის, შტატების, მუშაობის ორგანიზაციის,,ინსტიტუტის თანამშრომლების წახალისების ან დისციპლინური პასუხისმგებლობის დაკისრების შესახებ;
- ი) შუამდგომლობს იმ სახსრების, მოწყობილობებისა და ინვენტარის გამოყოფაზე, რაც აუცილებელია ინსტიტუტის წინაშე მდგარი ფუნქციებისა და ამოცანების შესასრულებლად;

- კ) პერიოდულად ისმენს ინსტიტუტის პერსონალის ანგარიშს მათ მიერ გაწეული მუშაობის შესახებ;
- ლ) ხელმძღვანელობს ინსტიტუტის მოვლე და გრძელვადიანი სამუშაო გეგმების შემუშავებას დამათ შესრულებას;
- მ) ინსტიტუტის მიზნების მისაღწევად ახორციელებს ამ დებულებით, უნივერსიტეტის სამართლებრივი აქტებითა და კანონმდებლობით განსაზღვრულ სხვა უფლებამოსილებებს.
11. სამეცნიერო-კვლევითი ერთეულის საშტატო რიცხოვნობა და რანგირება განისაზღვრება უნივერსიტეტის წარმომადგენლობითი საბჭოს (სენატის) მიერ დამტკიცებული სტრუქტურის და საშტატო ნუსხის შესაბამისად.
12. სამეცნიერო-კვლევითი ერთეულის თანამშრომლებს თანამდებობაზე ნიშნავს და თანამდებობიდან ათავისუფლებს უნივერსიტეტის რექტორი.
13. სამეცნიერო-კვლევითი ერთეულის პერსონალის უფლებები და მოვალეობები განისაზღვრება ამ დებულებით, სამუშაოთა აღწერილობებით, უნივერსიტეტის შიდა სამართლებრივი აქტებით და საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით.

თავი VI.

ფაკულტეტის დამხმარე სტრუქტურული ერთეულები

მუხლი 22. ფაკულტეტის დამხმარე სტრუქტურული ერთეულები

1. ფაკულტეტის დამხმარე სტრუქტურული ერთეულები თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში ახორციელებენ უნივერსიტეტის ადმინისტრაციისა და მმართველი ორგანოების, ფაკულტეტის საბჭოს, სათათბიროსა და დეკანის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებებს, შეიმუშავებენ შესაბამისი სფეროს განვითარების წინადადებებს და განსახილველად წარუდგენენ ფაკულტეტის დეკანს.
2. ფაკულტეტის დამხმარე სტრუქტურული ერთეულია სასწავლო პროცესების მართვის განყოფილება.
3. ფაკულტეტზე არის სტუდენტური სერვისების ადმინისტრატორის, ინფორმაციული ტექნოლოგიების და კომპიუტერული ქსელების ადმინისტრატორის და ბიბლიოთეკარის თანამდებობები.
4. სასწავლო პროცესების მართვის განყოფილება უზრუნველყოფს ფაკულტეტზე მიმდინარე სასწავლო პროცესის სრულყოფილ და ოპერატიულად წარმართვას.
5. განყოფილების ფუნქციებია:
  - ა) სასწავლო პროცესთან დაკავშირებით უნივერსიტეტის მარეგულირებელი სამართლებრივი აქტების შესაბამისად საჭირო პროცედურების განხორციელება;
  - ბ) ფაკულტეტის სტუდენტთა ადმინისტრაციული (საფინანსო) და აკადემიური (სასწავლო) ხელშეკრულებების მომზადება;
  - გ) ფაკულტეტის სტუდენტთა პირადი საქმეების წარმოება;
  - დ) სასწავლო პროცესთან დაკავშირებით სტუდენტებისათვის შესაბამისი კონსულტაციის გაწევა;
  - ე) სტუდენტთა სტატუსთან და ასევე სასწავლო პროცესთან დაკავშირებით შესაბამისი სამართლებრივი აქტების პროექტების მომზადება;
  - ზ) ფაკულტეტის არქივის დოკუმენტების შექმნასთან, გაცემასა და შენახვასთან დაკავშირებით კანონმდებლობით გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელება;

თ) სასწავლო პროცესის შეუფერხებლად წარმართვის მიზნით საჭირო სხვა საქმიანობის განხორციელება.

6. განყოფილების უფროსი თავისი კომპეტენციის ფარგლებში:

- ა) ახდენს განყოფილების ამოცანების დასახვას, საქმიანობის ორგანიზებასა და მართვას, ამოცანების შესრულების ზედამხედველობას, პრიორიტეტებისა და ვადების კონტროლს;
- ბ) განყოფილების ფუნქციებიდან, კომპეტენციებიდან გამომდინარე პასუხისმგებელია შესაბამისი სამართლებრივი აქტების პროექტების მომზადებაზე და/ან მომზადების კოორდინაციაზე;
- გ) ითანხმებს და პასუხისმგებელია განყოფილების მიერ შესრულებულ ფუნქციებზე, პროცედურებზე, ანგარიშებზე, დასკვნებზე და სხვადასხვა სახის აქტებზე;
- დ) განყოფილების კომპეტენციის ფარგლებში, ამზადებს და წარადგენს ინიციატივებს;
- ე) პასუხისმგებელია მის დაქვემდებარებაში მყოფი თანამშრომლების შეფასებაზე, წახალისებაზე, განვითარებაზე, მოტივაციაზე, დისციპლინარული ღონისძიებების ინიცირებაზე;
- ვ) დეკანის დავალებით ასრულებს განყოფილების საქმიანობასთან დაკავშირებულ სხვა ფუნქციებს.

7. სტუდენტური სერვისების ადმინისტრატორის ფუნქციებია:

- ა) სტუდენტთათვის სასწავლო პროცესთან დაკავშირებით მოქმედი კანონმდებლობით და უნივერსიტეტის მარეგულირებელი სამართლებრივი აქტებით განსაზღვრული უფლებებისა და ვალდებულებების განმარტება და საჭიროების შემთხვევაში შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;
- ბ) სტუდენტთა ადგილობრივ და საერთაშორისო საგანმანათლებლო და სამეცნიერო პროექტებში ჩართვის ხელშეწყობის მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;
- გ) სტუდენტთა პიროვნული და პროფესიული განვითარებისთვის მათ საჭიროებებზე მორგებული პროგრამების შემუშავება და შესაბამისი აქტივობების განხორციელება (ტრენინგი, მასტერკლასი, საჯარო ლექცია, ვორქშოპი და სხვა);
- დ) სტუდენტთა სტუდენტური სტაჟირების პროგრამაში ჩართვისა და დასაქმების მიზნით პარტნიორ ორგანიზაციებთან და კომპანიებთან ურთიერთობა;
- ე) სტუდენტების ინფორმირება უნივერსიტეტში მიმდინარე საგანმანათლებლო და სხვა აქტივობებთან დაკავშირებით;
- ვ) უნივერსიტეტის და ფაკულტეტის სამართლებრივი აქტებით განსაზღვრული სხვა ფუნქციების განხორციელება.

8. ინფორმაციული ტექნოლოგიების და კომპიუტერული ქსელების ადმინისტრატორი:

- ა) აწარმოებს ფაკულტეტზე არსებული კომპიუტერული ტექნიკის აღრიცხვას და უზრუნველყოფს მათ გამართულობას;
  - ბ) უზრუნველყოფს ფაკულტეტზე არსებული კომპიუტერების უნივერსიტეტის ინტერნეტის ქსელში ჩართვას;
  - გ) მჭიდროდ თანამშრომლობს ფაკულტეტის სამეცნიერო-კვლევით ერთეულებთან და უზრუნველყოფს მათი თანამშრომლების კომპიუტერული ტექნიკითა და ინტერნეტით სარგებლობას;
9. ბიბლიოთეკარის ფუნქციაა ფაკულტეტზე არსებული საბიბლიოთეკო რესურსებით ფაკულტეტის სტუდენტთა და პერსონალის უზრუნველსაყოფად შესაბამისი მომსახურების გაწევა.
10. დამხმარე სტრუქტურული ერთეულის სტრუქტურა და უფლებამოსილებები განისაზღვრება შესაბამისი დებულებით, რომელსაც ფაკულტეტის საბჭოს წარდგინებით ამტკიცებს უნივერსიტეტის წარმომადგენლობითი საბჭო (სენატი).

11. დამხმარე სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელს თანამდებობაზე ნიშნავს და ათავისუფლებს უნივერსიტეტის რექტორი.
12. დამხმარე სტრუქტურული ერთეული თავის საქმიანობაში ხელმძღვანელობს უნივერსიტეტის წესდებით, ამ დებულებით, საკუთარი დებულებითა და უნივერსიტეტის სამართლებრივი აქტებით.

მუხლი 23. ფაკულტეტის კომისიები და კოლეგიები

1. ფაკულტეტზე უნივერსიტეტის სამართლებრივი აქტებით დადგენილი წესით იქმნება:
  - ა) ფაკულტეტის ეთიკის კომისია;
  - ბ) სარედაქციო-საგამომცემლო სწავლულ ექსპერტთა დარგობრივი კომისია;
  - გ) ბაკალავრიატის და პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულთა კვალიფიკაციის მინიჭების (საკუთარი კვალიფიკაციონი) კომისია;
  - დ) მაგისტრატურის საგამოცდო კომისიები;
  - ე) დოქტორანტურის სადისერტაციო კოლეგიები.
2. ფაკულტეტის ეთიკის კომისიის საქმიანობის წესი განისაზღვრება უნივერსიტეტის ეთიკის კოდექსითა და დისციპლინური პასუხისმგებლობის ნორმებით.
3. ფაკულტეტის სასწავლო-სამეცნიერო ლიტერატურის დარგობრივი კომისიის საქმიანობის წესსა და კრიტერიუმებს განსაზღვრავს უნივერსიტეტის სასწავლო და სამეცნიერო ლიტერატურის სარედაქციო-საგამომცემლო საბჭოს დებულება.
4. ბაკალავრიატის და პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულთა კვალიფიკაციის მინიჭების (საკუთარი კვალიფიკაციონი) კომისია იქმნება საფაკულტეტო ბრძანებით, მაგისტრატურის საგამოცდო კომისიები ფაკულტეტის დეკანის წარდგინებით - რექტორის ბრძანებით, ხოლო დოქტორანტურის სადისერტაციო კოლეგიები კი - სადისერტაციო საბჭოს გადაწყვეტილების საფუძველზე რექტორის ბრძანებით. მათი საქმიანობის წესი განისაზღვრება უნივერსიტეტის შესაბამისი სამართლებრივი აქტებით.

თავი VII. ფაკულტეტის პერსონალი

მუხლი 24. პერსონალი

1. ფაკულტეტზე არსებობს აკადემიური, ადმინისტრაციული და დამხმარე თანამდებობები.
2. ფაკულტეტის პერსონალის უფლებები და მოვალეობები განისაზღვრება ამ დებულებით, სამუშაოთა აღწერილობებით, უნივერსიტეტის შიდა სამართლებრივი აქტებით და საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით.

მუხლი 25. აკადემიური პერსონალი

1. ფაკულტეტის აკადემიური პერსონალი შედგება პროფესორებისა და ასისტენტებისაგან, რომლებიც თანამდებობაზე აირჩევიან კანონმდებლობით დადგენილი წესით.
2. პროფესორების შემადგენლობას მიეკუთვნება პროფესორი, ასოცირებული პროფესორი და ასისტენტ-პროფესორი, რომლებიც მონაწილეობენ ან/და წარმართავენ სასწავლო პროცესსა და მეცნიერულ კვლევებს.
3. ასისტენტი პროფესორის, ასოცირებული პროფესორის ან ასისტენტ-პროფესორის ხელმძღვანელობით ახორციელებს სასემინარო და კვლევით სამუშაოებს ფაკულტეტზე მიმდინარე სასწავლო პროცესის ფარგლებში.

4. აკადემიური პერსონალის უფლებები და ვალდებულებები დადგენილია საქართველოს კანონმდებლობითა და უნივერსიტეტის წესდებით.

მუხლი 26. აკადემიური თანამდებობის დაკავება

1. აკადემიური თანამდებობის დაკავება შეიძლება მხოლოდ ღია კონკურსის წესით, რომელიც უნდა შეესაბამებოდეს გამჭვირვალობის, თანასწორობისა და სამართლიანი კონკურენციის პრინციპებს.

2. აკადემიურ თანამდებობაზე არჩევის პირობები განსაზღვრულია საქართველოს კანონმდებლობითა და უნივერსიტეტის წესდებით.

3. აკადემიური პერსონალის სამსახურში მიღების წესს, შრომის ანაზღაურების ოდენობასა და პირობებს, აგრეთვე აკადემიური პერსონალის დატვირთვის ზღვრულ ოდენობას აკადემიური საბჭოს წარდგინებით ამტკიცებს წარმომადგენლობითი საბჭო (სენატი).

მუხლი 27. ადმინისტრაციული თანამდებობები და სხვა პერსონალი

1. ფაკულტეტის ადმინისტრაციულ თანამდებობებს მიეკუთვნება: ფაკულტეტის დეკანი, მისი მოადგილე და ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის ხელმძღვანელი.

2. ფაკულტეტის ადმინისტრაციულ თანამდებობებზე 65 წელს მიღწეული პირი შეიძლება არჩეული ან დანიშნული იქნეს უნივერსიტეტის წესდებით დადგენილი წესით, უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს გადაწყვეტილებით.

3. მასწავლებელთა პერსონალს მიეკუთვნება მასწავლებელი და უფროსი მასწავლებელი. მასწავლებელი უფლებამოსილია გაუმდვეს სასემინარო, პრაქტიკულსა და ლაბორატორიულ სამუშაოებს აკადემიური თანამდებობის დაკავების გარეშე.

4. ფაკულტეტზე შესაძლებელია („უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული აკადემიური ან მასწავლებლის თანამდებობის დაკავების გარეშე) მოწვეულ იქნეს შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე სპეციალისტი სასწავლო ან/და სამეცნიერო-კვლევით პროცესში მონაწილეობის ან/და ამ პროცესის წარმართვის მიზნით.

5. დამხმარე პერსონალს მიეკუთვნება ამ დებულების მე-6 თავით და უნივერსიტეტის საშტატო ნუსხით გათვალისწინებული ფაკულტეტის საქმიანობისთვის აუცილებელი სხვა პერსონალი.

6. ფაკულტეტის ადმინისტრაციული თანამდებობის პირის და დამხმარე პერსონალის ვადამდე გათავისუფლების საფუძვლები დადგენილია საქართველოს კანონმდებლობითა და უნივერსიტეტის წესდებით.

თავი VIII.

სტუდენტი

მუხლი 28. ფაკულტეტის სტუდენტი

1. ფაკულტეტის სტუდენტი არის საქართველოს კანონმდებლობით, უნივერსიტეტის წესდებისა და უნივერსიტეტის სხვა სამართლებრივი აქტების შესაბამისად ფაკულტეტზე ჩარიცხული პირი, რომელიც სწავლობს ბაკალავრიატის, მაგისტრატურის და დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამებზე.

2. სტუდენტის საგანმანათლებლო პროგრამებზე მიღების წინაპირობები განსაზღვრულია საგანმანათლებლო პროგრამებით.

3. სტუდენტის სტატუსი წყდება შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამის დასრულებისას, ასევე უნივერსიტეტის წესდებითა და ეთიკის კოდექსითა და დისციპლინური პასუხისმგებლობის ნორმებით გათვალისწინებულ შემთხვევაში.

მუხლი 29. სტუდენტის უფლებები და მოვალეობები

1. სტუდენტს უფლება-მოვალეობები განისაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობით, უნივერსიტეტის წესდებით, შინაგანაწესით, ეთიკის კოდექსით, უნივერსიტეტის სხვა სამართლებრივი აქტებით და უნივერსიტეტსა და სტუდენტს შორის დადებული ხელშეკრულებით.
2. სტუდენტის მიერ აკადემიური პერსონალის თანდასწრებით გამოთქმული პირადი ინფორმაცია, ასევე, ინფორმაცია საკუთარი შეხედულებების, რწმენისა და პოლიტიკური მრწამსის შესახებ, რომელიც ამ უკანასკნელისათვის ცნობილი გახდა სასწავლო პროცესის მიმდინარეობისას, აგრეთვე, ინფორმაცია სტუდენტის მიმართ დისციპლინური ღონისძიების გატარების შესახებ კონფიდენციალურია, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ არსებობს სტუდენტის ნებართვა ან ადმინისტრაციის კანონიერი ინტერესი დაიცვას სხვისი უსაფრთხოება და კანონით დაცული უფლებები. ინფორმაცია სტუდენტის აკადემიური მოსწრებისა და მის მიმართ დისციპლინური ღონისძიებების გატარების შესახებ უნდა ინახებოდეს განცალკევებულად. სტუდენტის შესახებ ინფორმაციის შენახვისას ფაკულტეტის ადმინისტრაცია ვალდებულია იხელმძღვანელოს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით დადგენილი წესით.

მუხლი 30. სტუდენტური თვითმმართველობა

1. ფაკულტეტზე ფარული კენჭისყრით, საყოველთაო, თანასწორი, პირდაპირი არჩევნების საფუძველზე იქმნება სტუდენტური თვითმმართველობა, რომელიც „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად გაერთიანებულია უნივერსიტეტის სტუდენტურ თვითმმართველობაში.
2. უნივერსიტეტის სტუდენტური თვითმმართველობა უნივერსიტეტის სტუდენტთა უმაღლესი წარმომადგენლობითი ორგანოა, რომელიც წარმოადგენს „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად ფაკულტეტების მიხედვით არჩეულ სტუდენტური თვითმმართველობების ერთობლიობას.
3. სტუდენტური თვითმმართველობა საქმიანობას წარმართავს ზემოაღნიშნული კანონის, უნივერსიტეტის წესდებისა და თავისი დებულების მიხედვით.
4. ფაკულტეტის ადმინისტრაციას უფლება არ აქვს ჩაერიოს სტუდენტური თვითმმართველობის საქმიანობაში.

თავი IX .

ფაკულტეტის ბიუჯეტი

მუხლი 31. ფაკულტეტის შემოსავლები

1. ფაკულტეტის ბიუჯეტის შემოსავლებს შეადგენს ფაკულტეტის მიერ მოზიდული შემოსავლები პროფესიული, საბაკალავრო, სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამებიდან, ასევე ნებისმიერი სხვა

შემოსავალი, რომელიც მოზიდულია ფაკულტეტის მიერ და არ არის აკრძალული საქართველოს კანონმდებლობით, სტუ-ის წესდებით და სხვა მარეგულირებელი დოკუმენტებით.

2. ფაკულტეტს უფლება აქვს საქართველოს კანონმდებლობით, უნივერსიტეტის წესდებით და ამ დებულებით დადგენილი წესით გადაწყვიტოს ფაკულტეტის მიერ მოზიდული ფინანსების განკარგვასთან და მის მფლობელობაში არსებული ქონების ფლობასა და სარგებლობასთან დაკავშირებულ საკითხები.

მუხლი 32. ფაკულტეტის ბიუჯეტი

1. ფაკულტეტის მომდევნო წლის ბიუჯეტის პროექტს დეკანთან შეთანხმებით ადგენს მენეჯერი, რომელსაც განსახილველად წარუდგენს ფაკულტეტის საბჭოს.
2. ფაკულტეტის საბჭოს მიერ განსაზღვრული ფაკულტეტის ბიუჯეტის პროექტი გადაეცემა უნივერსიტეტის ადმინისტრაციის ხელმძღვანელს (კანცლერს) უნივერსიტეტის ერთიანი ბიუჯეტის პროექტში ასახვის მიზნით.
3. უნივერსიტეტის ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი (კანცლერი) ფაკულტეტის ბიუჯეტს ჩართავს ერთიან ბიუჯეტში და აკადემიური საბჭოს თანხმობით წარუდგენს წარმომადგენლობით საბჭოს (სენატს) დასამტკიცებლად, თუ ფაკულტეტის ბიუჯეტის განაწილება არ ეწინააღმდეგება საქართველოს კანონმდებლობას და უნივერსიტეტის საქმიანობის მარეგულირებელ სამართლებრივ აქტებს.
4. ფაკულტეტის ბიუჯეტს, როგორც უნივერსიტეტის ერთიანი ბიუჯეტის ნაწილს, ამტკიცებს წარმომადგენლობითი საბჭო (სენატი). წარმომადგენლობით საბჭოს (სენატს) უფლება არა აქვს ფაკულტეტთან შეთანხმების გარეშე ცვლილება შეიტანოს ფაკულტეტის ბიუჯეტში.

თავი X.

გარდამავალი და დასკვნითი დებულებანი

მუხლი 33. ფაკულტეტის რეორგანიზაცია და ლიკვიდაცია

ფაკულტეტის რეორგანიზაცია და ლიკვიდაცია ხდება უნივერსიტეტის წესდების შესაბამისად, კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

მუხლი 34. ფაკულტეტის დებულებაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის წესი

ფაკულტეტის დებულებაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანა ხდება ფაკულტეტის დებულების შემუშავებისა და დამტკიცების წესის ანალოგიურად.

მუხლი 35. დებულების ამოქმედება

დებულება ძალაში შედის წარმომადგენლობითი საბჭოს (სენატის) მიერ მისი დამტკიცების თაობაზე მიღებული გადაწყვეტილების შესაბამისად.